

מערת המים המרשימה בישראל נחשפה בירושלים

חקר המערה, תחת בנייני האומה, עשוי לסייע בהבנת אופן זרימת המים באקוויפר

מערת "האומה"

עומק

מצויה בעומק 75 מטרים
מתחת לפני הקרקע

ייחוד

היא ערוץ המים התת-קרקעי הזורם הגדול והמרשים ביותר בארץ

מידות

אורכה 200 מטרים,
גובהה מגיע לכמה
עשרות מטרים

הקניון

בקצה המערה מעין
קניון, היורד בסדרת
מפלס וגובהו 20 מטרים

תצלום: ע. פרומקין

פתח המערה ופיר הרכבת, אתמול בירושלים

במערכת המזרימה את מי הגשמים אל אקוויפר הדר - מאגר מי התהום המשתרע לכל אורך אזור ההר. חקר המערה עשוי לסייע בהבנת המנגנון המדויק של אופן זרימת מי התהום בתוך האקוויפר באזור ירושלים.

חשיבות נוספת של המערה נעוצה במידע שהיא עשויה לספק על בעיות של דליפות וזיהום המגיעים מפני הקרקע ועשויים לסכן את מי התהום. בדרך כלל, חוקרים ומומחים שאבים מידע זה באמצעות קידוחי מים, אבל המערה מאפשרת הצצה ישירה אל תוך שכבת מי התהום. הדבר עשוי לסייע להגן על אזור תחנת הרכבת מנוילות ודליפות.

בניגוד למערה הגדולה שני חשפה לפני שנים באזור רמלה ונמצאו בה בעלי חיים בלתי מוכרים למדענים, מצוין פרומקין שלא התגלו במערת האומה בעלי חיים למעט יצורים בגודל מיקרוסקופי. אבל לדבריו מדויק בר בערך טבע מוגן שיש לשימור עליו וניתן לעשות זאת כלי לפגוע בעבודות להקמת תחנת הרכבת.

"מערת האומה" תופעת מי תהום הממסים גיר נקראת קרסט, על שם אזור בשם זה בסלובניה שיש בו מערות שאורכן מגיע לאלפי מטרים. לדברי פרומקין, אורך המערה כ-200 מטרים, אך בריקתה לא הסתיימה עדיין וייתכן שהיא ארוכה יותר. בקצה המערה שני ברקע עד עתה נוצר מעין קניון, היורד בסדרת מפלים קטנים וגור

העברית, בראשות פרופ' עמוס פרומקין. בימים האחרונים וחלו החוקרים לתוך המערה וברקו ממצאים שונים. "זו עבודה די קשה של זחילה בתוך בוך, אל תוך מערה שלא הגענו עדיין לקצה שלה", סיפר פרומקין. "רוחב המערה הוא מחצי מטר ועד כמה מטרים, וגובהה מגיע לפעמים לכמה עשרות מטרים". לפי הסקר הראשוני, החוקרים

המערה עשויה לספק מידע על דליפות וזיהום המגיעים מפני הקרקע למי התהום

מנהרת הרכבת בקו המהיר ת"א-ירושלים תעבור חמישה מטרים מתחת למערה

בה הכללי מגיע ל-20 מטרים. "מערת האומה היא הערוץ התת-קרקעי הזורם הגדול והמרשים ביותר בארץ", ציין פרומקין. "היא מצרפת את ישראל לרשימת אזורים קרסטיים באקלים טרופי וממוזג, ששכיחים בהם נחלים תת-קרקעיים". לדבריו, למערה יש גם חשיבות הידרולוגית כי היא נדבך

משערים שזו מערה שנוצרה מה מסת סלע גיר על ידי מים שחל-חלו מפני הקרקע - בתוך שכבת סלע הירועה בשם "תצורת כפר שאול". בעת הבריכות במערה זרמו בה מים באופן שוטף מצד פון מערב לדרום מזרח. מכיוון שהמערה עוברת מתחת לבנייני האומה, היא כבר זכתה לכינוי

צפירו רינת

עבודות הפירה שעושה רכבת ישראל, ליד בנייני האומה בירושלים, הביאו לחשיפת מערה ייחודית המאפשרת למדענים הצצה נדירה אל תוך מערכת מי התהום מתחת לעיר. לדברי חוקרים מהאוניברסיטה העברית בירושלים, מדובר בערוץ מים תת-קרקעי הגדול והמרשים ביותר שהתגלה עד עתה בישראל.

חברות הנדסיות מטעם הרמת כבת מבצעות ליד בנייני האומה עבודות לבניית תחנה, כחלק מהעבודות על קו הרכבת המהיר ירושלים-תל אביב. מדובר בתחנה תת-קרקעית שהרכבת תגיע אליה באמצעות מנהרה מכיוון מערב. בעבודות שנעשו לפני כמה ימים, להקמת פיר שירות שישמש את התחנה, קטע הפיר מערה בעומק של 75 מטרים מתחת לפני הקרקע. חמישה מטרים מתחת לה תעבור מנהרת הרכבת.

אנשי הרכבת הועיקו את אתני שי המרכו לחקר מערות של המי חלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטה